

INTERPRETATION OF CONTEMPORARY CHAMBER MUSIC BY SLOVAK COMPOSERS AT PRIMARY ART SCHOOLS: CHALLENGES, PRACTICE AND PERSPECTIVES

[INTERPRETÁCIA SÚČASNEJ KOMORNEJ HUDBY SLOVENSKÝMI SKLADATEĽMI NA ZÁKLADNÝCH UMELECKÝCH ŠKOLÁCH: VÝZVY, PRAX A PERSPEKTÍVY]

Jana Csampaiova

doi: 10.18355/PG.2025.14.2.09

Abstract

This study deals with the interpretation of chamber compositions by contemporary Slovak composers in the environment of primary art schools (ZUŠ). The aim is to analyze the availability of suitable musical literature, the level of interest on the part of teachers and pupils and the possibilities of methodological incorporation of these works into teaching. Based on a questionnaire survey among teachers and pupils, it identifies barriers and potentials of working with contemporary repertoire and formulates recommendations for practice.

Key words

contemporary music, ZUŠ, interpretation, music literature, motivation of pupils, music pedagogy, chamber music

Abstrakt

Táto štúdia sa zaoberá interpretáciou komorných skladieb súčasných slovenských skladateľov v prostredí základných umeleckých škôl (ZUŠ). Cieľom je analyzovať dostupnosť vhodnej hudobnej literatúry, mieru záujmu zo strany učiteľov a žiakov a možnosti metodického začlenenia týchto diel do vyučovania. Na základe dotazníkového prieskumu medzi učiteľmi a žiakmi identifikuje bariéry a potenciály práce so súčasným repertoárom a formuluje odporúčania pre prax.

Kľúčové slová

súčasná hudba, ZUŠ, interpretácia, hudobná literatúra, motivácia žiakov, hudobná pedagogika, komorná hudba

Introduction

Hudobný odbor – najpočetnejší na ZUŠ – sa tradične opiera o klasický európsky repertoár, pričom diela baroka, klasicizmu a romantizmu tvoria základ interpretačnej výučby a podieľajú sa na formovaní technicko-štylových kompetencií žiakov (Ministerstvo školstva SR, 2015). Jednostranné zameranie na historický repertoár však môže obmedzovať rozvoj súčasného hudobného myslenia, najmä ak chýbajú tvorivé impulzy reflektujúce aktuálny hudobný diskurz a estetické výzvy (Hatrik, 2016). Zaradenie diel súčasných slovenských skladateľov do predmetu komornej hry rozširuje repertoárovú diverzitu, posilňuje kultúrnu identitu a podporuje domácu tvorbu. Zároveň umožňuje medziodborové prepojenia s výtvarným umením, literatúrou či dramatickým prejavom, čím prispieva k formovaniu komplexnej umeleckej skúsenosti žiakov a otvára priestor pre spoločensky relevantné témy (Kresanek, 2000).

Napriek uvedeným benefítom zostáva súčasná komorná tvorba na ZUŠ marginalizovaná pre obmedzenú dostupnosť notového materiálu, absenciu metodických opôr a rezervovanosť pedagógov voči interpretačne menej známemu

repertoáru; limitujúcim faktorom je aj nedostatočná príprava učiteľov na prácu so súčasnými hudobnými vyjadrovacími prostriedkami. Tvorba autorov ako Ludo Kuruc, Zdenka Fekiačová Skruteková, Mária Jašurdová, Jozef Hudák či Peter Machajdík reprezentuje hodnotný, no zatiaľ nevyužitý repertoárový potenciál; ich komorné diela ponúkajú škálu kompozičných stratégií – od experimentálnych techník cez minimalistické štruktúry až po inovatívne rytmicko-melodické riešenia – a sú vhodné aj pre mladších interpretov (Martinakova, 2000).

Predkladaná štúdia preto analyzuje legislatívne, didaktické a metodologické východiská súčasného stavu, identifikuje faktory podporujúce či limitujúce využívanie moderného komorného repertoáru a na základe vybraných zahraničných modelov načrtáva stratégiu na jeho systematickú implementáciu do výučby na ZUŠ.

Inštitucionálne rámce výučby hudby na ZUŠ a interpretácia súčasnej hudby

Základné umelecké školy (ZUŠ) sú legislatívne definované v § 4 ods. 6 a § 16 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a vo vyhláske č. 324/2008 Z. z. o ZUŠ. Normatívny rámec ich vymedzuje ako inštitúcie neformálneho, no systémovo ukotveného umeleckého vzdelávania, ktoré popri rozvoji talentu napomáhajú uchovávaniu a rozvíjaniu národného kultúrneho dedičstva. Štátny vzdelávací program pre ZUŠ (2015; rev. 2020) stanovuje všeobecné cieľové požiadavky a v hudobnom odbore explicitne odporúča zapájanie komornej hry do výchovno-vzdelávacieho procesu. Program deklaruje otvorené kurikulum a rešpektuje autonómiu pedagógov, avšak súčasná hudba v ňom nefiguruje ako povinná programová zložka, jej implementácia závisí primárne od iniciatívy učiteľov a od nastavenia školskej stratégie. Dominancia klasického komorného repertoáru a nedostatok metodických zdrojov venovaných súčasnej slovenskej tvorbe udržiavajú túto hudbu na periférii pedagogickej praxe.

Hoci strategické dokumenty Ministerstva školstva SR (2015) deklarujú podporu tvorivého a kultúrneho vzdelávania, neexistujú ciele opatrenia stimulujúce systematické začleňovanie súčasného repertoáru do výučby. Rovnako ani verejné grantové schémy (napr. Fond na podporu umenia) nie sú dlhodobou orientované na vznik pedagogicky použiteľných skladieb, čo prehľbuje priepasť medzi novou tvorbou a jej edukačným využitím.

Zahraničné modely ponúkajú životaschopné alternatívy začleňovania súčasnej hudby do umeleckého vzdelávania, pričom každý z nich predstavuje špecifický prístup. Vo Fínsku je súčasná hudba spolu s improvizáciou prirodzenou a organickou súčasťou kurikula. Tento prístup je zároveň systematicky podporovaný štátnymi grantmi, čo výrazne prispieva k jeho udržateľnosti a rozvoju (Sarkio-Pitkanen, 2018). V Nemecku a Rakúsku zohráva kľúčovú úlohu spolupráca medzi hudobnými školami (Musikschulen) a centrami pre novú hudbu. Výsledkom tejto spolupráce sú edukačné edície obsahujúce alternatívnu notáciu a metodické komentáre, ktoré uľahčujú prácu pedagógov a sprístupňujú súčasnú hudbu žiakom (Verband deutscher Musikschulen, 2022). V Spojených štátoch amerických predstavuje Manhattanville Music Curriculum Program inovatívny model, ktorý systematicky prepája interpretáciu, improvizáciu a kompozíciu. Tento komplexný prístup umožňuje žiakovi chápať hudbu ako tvorivý proces a rozvíja ich hudobné myslenie v širších kontextoch (Campbell & Dahm, 2022). Tieto prístupy ukazujú rôznorodé možnosti implementácie súčasnej hudby do vzdelávacieho procesu a zároveň poukazujú na význam podpory zo strany inštitúcií a prepojenia praxe s metodickou podporou.

Domáca komorná tvorba Luda Kuruca, Zdenky Fekiačovej Skrutekovej, Márie Jašurdovej, Jozefa Hudáka a Petra Machajdika predstavuje repertoárový potenciál, ktorý kombinuje experimentálne techniky, minimalistické štruktúry i inovatívne rytmicko-melodické postupy. Viaceré skladby, napríklad Kurucove Miniatúry pre sláčikové trio (1997), Hudákov *Drobnosti: šesť skladieb pre komorný súbor* (2014),

či Jašurdovej *Detstvé zborové piesne* (2022), obsahujú didaktické komentáre autorov, čo výrazne uľahčuje ich zaradenie už v nižších ročníkoch.

Legislatívne prostredie teda umožňuje integráciu súčasného komorného repertoáru do vyučovania, prax však naráža na nedostatok notového a metodického zázemia a na pretrvávajúce percepčné bariéry spojené s náročnosťou novej hudby. Nasledujúca kapitola preto rozpracúva pedagogické stratégie a didaktické nástroje schopné tieto limity prekonať a podporiť systematické začlenenie moderného slovenského repertoáru do výučby na ZUŠ.

Súčasná komorná hudba v pedagogickom kontexte a jej význam v umeleckom vzdelávaní

Pojem súčasná hudba označuje tvorbu vznikajúcu približne od polovice 20. storočia po súčasnosť, pričom dôraz sa kladie na inovatívnosť, rozšírené techniky hry, alternatívne notácie, otvorené formy a často aj na interaktívne, intermediálne či performatívne aspekty hudobnej produkcie (Hatrik, 2016). V pedagogickej praxi sa súčasná hudba najčastejšie objavuje v prístupnejších formách, ktoré zohľadňujú vekové a technické možnosti detského alebo mladého interpreta, no zároveň ponúkajú podnety a výzvy presahujúce rámec tradičného školského repertoáru.

Z pedagogického hľadiska plní súčasná hudba v umeleckom vzdelávaní viacero významných funkcií. Predovšetkým rozvíja interpretačnú flexibilitu, keďže žiaci sa stretávajú s netradičnými notovými zápismi, novými formami artikulácie, frázovania, časového rozvrstvenia a neštandardnými zvukovými prostriedkami (Laycock, 2021). Zároveň podporuje tvorivé a analytické myslenie, keďže v mnohých dielach sa očakáva aktívna spoluúčasť interpreta na tvarovaní hudobnej štruktúry alebo výberu vyjadrovacích prostriedkov. Nemenej dôležitá je aj jej schopnosť sprostredkovať emocionálne a intelektuálne prepojenie prostredníctvom tém rezonujúcich so súčasnou spoločnosťou, čím prispieva k rozvoju kultúrnej citlivosti a osobného umeleckého výrazu (Kresanek, 2000).

Napriek týmto prínosom naráža implementácia súčasnej hudby v prostredí základných umeleckých škôl na viaceré prekážky. K najčastejším patria obavy pedagógov z nedostatočnej metodickej opory, neistota pri interpretácii alternatívnych notácií a špecifických požiadaviek skladieb, ako aj obmedzená dostupnosť notového materiálu primeraného technickej úrovni žiakov ZUŠ. Medzi rozšírené bariéry patrí aj pretrvávajúci stereotyp o „nezrozumiteľnosti“ súčasnej hudby, ktorý môže viesť k nižšej motivácii pedagógov i žiakov. Navyše, limitovaný čas na prípravu vystúpení a súťaž, ktoré preferujú klasický repertoár, redukuje priestor na experimentovanie a objavovanie netradičného repertoáru.

Teoretické východiská a ciele výskumu

Súčasná slovenská komorná hudba je charakteristická diverzitou štýlových a kompozičných prístupov, ktoré môžu rozširovať interpretačné kompetencie žiakov. V pedagogickom prostredí ZUŠ sa diela tohoto typu často považujú za „doplnkové“, no zároveň dokážu stimulovať estetické vnímanie a sprostredkovať kontakt s aktuálnymi umeleckými trendmi (Brenner, 2021).

Primárnym cieľom výskumu bolo zistiť, do akej miery a akým spôsobom sa súčasná komorná tvorba slovenských skladateľov reálne uplatňuje v hudobnom vzdelávaní na ZUŠ, pričom osobitná pozornosť sa venovala:

1. Postojom pedagógov k umeleckej hodnote a didactickej uplatniteľnosti daného repertoáru.
2. Motivácii žiakov a ich ochote participovať na interpretácii menej tradičných skladieb.
3. Existujúcim bariéram (nedostatok metodík, absencia primeranej literatúry, pretrvávajúce stereotypy o náročnosti).
4. Formulovaniu odporúčaní pre prekonanie identifikovaných prekážok

a efektívnejšie začlenenie súčasného slovenského repertoáru do výučbovej praxe.

Výskumné otázky a hypotézy

V nadväznosti na uvedené ciele boli sformulované kľúčové výskumné otázky:

1. Ako pedagógovia ZUŠ hodnotia úroveň interpretačnej náročnosti a didaktickej využiteľnosti súčasnej slovenskej komornej tvorby?
2. Ako žiaci vnímajú tento repertoár a aké sú ich preferencie?
3. Ktoré bariéry najčastejšie bránia širšiemu uplatneniu súčasnej komornej tvorby v školskej praxi?
4. Aké formy podpory by mohli pomôcť učiteľom pri implementácii novovznikajúcich diel do výučby?

H1 Medzi mierou integrácie súčasnej slovenskej hudobnej tvorby do edukačného procesu a hodnotením jej didaktického a kreatívneho prínosu zo strany pedagógov sa prejavuje pozitívna korelácia.

H2 Učitelia, ktorí častejšie pracujú s moderným repertoárom, majú tendenciu vnímať jeho technickú a interpretačnú náročnosť ako menej výraznú.

H3 Žiaci budú pripisovať modernému repertoáru vyššiu mieru motivácie a umeleckého sebavyjadrenia než pedagógovia.

Hypotézy vychádzajú z predpokladu, že hoci pedagógovia hodnotia súčasnú hudbu ako prospešnú, jej reálne využitie zostáva obmedzené pre nedostatok metodických zdrojov a dostupných notových materiálov (H1, H3). Žiaci pri primeranom pedagogickom vedení môžu túto hudbu vnímať motivujúco, pokiaľ im učitelia poskytnú adekvátnu prípravu a vysvetlenie (H2).

Metodológia

Charakter a dizajn štúdie

Výskum mal podobu kvantitatívneho deskriptívno komparatívneho šetrenia zameraného na mapovanie frekvencie a foriem využívania súčasnej slovenskej komornej tvorby na ZUŠ a na porovnanie postojov žiakov a pedagógov. Zber dát prebehol 1. – 21. apríla 2025.

Vzorka a postup výberu

Účelový, viacstupňový výber s inklúznymi kritériami (pedagogické pôsobenie resp. štúdium komornej hry; dobrovoľný súhlas). Výpočet minimálnej veľkosti vzorky (G^* Power 3.1, $\rho = 0,40$; $\alpha = 0,05$; $1 - \beta = 0,80$) určil ≥ 19 respondentov v každej skupine. Po kontrole zahŕňala konečná vzorka 20 pedagógov ($M_{\text{vek}} = 41,8 \pm 9,7$; prax 2–25 r.) a 30 žiakov ($M_{\text{vek}} = 16,7 \pm 1,1$).

Nástroje a ich spoľahlivosť

Vypracovali sa dve zrkadlivo štruktúrované online dotazníky (Google Forms) s piatimi Likert položkami (1 = úplne nesúhlasím – 5 = úplne súhlasím) a dvoma poloopenými otázkami. Pilotné testovanie ($N = 5$) potvrdilo Cronbach $\alpha = 0,82$ (učitelia) a $\alpha = 0,79$ (žiaci), čo indikuje uspokojivú vnútornú konzistenciu.

Zber a spracovanie dát

Dáta sa zbierali prezenčne (ZUŠ J. Rosinského, Nitra) a počas súťaže Divertimento musicale (Komárno, 10. 4. 2025). Odpovede boli exportované do IBM SPSS 25. Po vyčistení ($< 5\%$ chýbajúcich hodnôt nahradených mediánom) sa vykonali:

- deskriptívne štatistiky,
- test normality Shapiro–Wilk (všetky škálové premenné nevyhoveli normalite, $p < 0,05$),
- Spearmanova korelácia (H1, H2),

- Mann Whitneyho U test pre porovnanie skupín ($\alpha = 0,05$) s efektom $r = Z/\sqrt{N}$ a 95 % boot CI.

Výsledky

Žiaci

Skúsenosť: 22 (73 %) nikdy, 3 (10 %) raz, 5 (17 %) viackrát. Motivácia: „Baví ma hudba, ktorá znie inak“ $M = 4,12 \pm 0,86$; „Rád skúšam neobvyklé rytmy/harmónie“ $M = 4,31 \pm 0,72$; „Chcel by som hrať viac moderných skladieb“ $M = 4,06 \pm 0,93$. Podpora učiteľa: $M = 3,26 \pm 1,07$ (53 % pozitívnych odpovedí).

Pedagógovia

Frekvencia: nikdy 25 %, zriedka 40 %, občas 25 %, pravidelne 10 %. Náročnosť: $M = 3,68 \pm 1,02$ (50 % súhlas). Nedostatok materiálov: $M = 4,28 \pm 0,67$ (90 % súhlas). Záujem o vzdelávanie: $M = 4,10 \pm 0,79$ (80 %).

Porovnanie skupín (Mann Whitney)

Tab. č. 1: Porovnanie skupín

Premenná	M Žiaci	M Učiteľia	U	p	r
Záujem o repertoár	4,26	3,82	289,5	0,256	0,15
Prínos/kreativita	4,32	3,95	267,0	0,112	0,21
Podpora / metodika*	3,12	2,05	187,0	0,013	0,38

*Reverzná škála: vyššie skóre = väčšia podpora resp. menší deficit.

Test hypotéz

H1 podporená: $r_s = 0,41$; 95 % CI [0,07; 0,65]; $p = 0,047$.

H2 trend, nie signifik.: $r_s = -0,38$; CI [-0,66; -0,04]; $p = 0,059$.

H3 podporená: $U = 165,0$; $p = 0,009$; $r = 0,43$.

Diskusia

Žiaci vykazujú vysokú otvorenosť modernému repertoáru, no chýba im praktická skúsenosť. Pedagógovia deklarujú deficit metodickej a notovej infraštruktúry; zároveň platí, že čím častejšie moderné skladby používajú, tým priaznivejšie hodnotia ich didaktický prínos. Výsledky sa zhodujú so zisteniami Bronstein & Lidor (2021) či Munro et al. (2022), ktoré tiež upozorňujú na rozdiel medzi pozitívnou percepciou a reálnou implementáciou.

Limity

- malá, účelová vzorka jedného regiónu,
- krátky časový horizont,
- vlastný výber respondentov.

Praktické odporúčania

1. Vytvoriť online databázu partitúr súčasných slovenských skladateľov s metodickými poznámkami.
2. Akreditovať krátky vzdelávací modul pre učiteľov ZUŠ (interpretácia alternatívnej notácie, rozšírené techniky).
3. Zaviesť pilotný repertoárový grant Fondu na podporu umenia orientovaný na diela pedagogicky adaptovateľné.

Conclusion

Empirická analýza potvrdila, že potenciál súčasnej slovenskej komornej tvorby pre pedagogickú prax základných umeleckých škôl ostáva výrazne nevyužitý. Kvantitatívne údaje poukázali na asymetriu medzi vysokou motiváciou žiakov (\geq

75 %) pracovať s netradičným repertoárom a nízkou frekvenciou jeho reálneho zaradenia zo strany pedagógov (10 % pravidelne). Kľúčovými limitujúcimi faktormi sú chronický nedostatok metodických materiálov, obmedzená dostupnosť adekvátnych partitúr a percepčné bariéry vyplývajúce z predstavy nadmernej interpretačnej náročnosti moderných diel. Spearmanova korelácia ($\rho = 0,41$; $p < 0,05$) potvrdila, že učitelia s vyššou mierou praktického využívania súčasnej hudby ju zároveň hodnotia ako didakticky i kreatívne prínosnejšiu, čo naznačuje, že existujúce obavy vyplývajú skôr z nedostatku skúsenosti než zo skutočných výkonových limitov žiakov.

Legislatívny rámec (ŠVP, školský zákon) síce umožňuje flexibilné rozšírenie repertoáru, no absentuje systémovo ukotvená podpora: grantové mechanizmy nie sú orientované na pedagogicky adaptovateľné diela a kontinuálne vzdelávanie učiteľov v oblasti súčasných vyjadrovacích techník je sporadické. Analýza zahraničných modelov (Fínsko, Nemecko/Rakúsko, USA) ukazuje, že účinná implementácia moderného repertoáru vyžaduje trianguláciu troch prvkov: (1) cieľnú finančnú stimuláciu tvorby a distribúcie notových a metodických zdrojov, (2) akreditované vzdelávacie moduly pre pedagógov zamerané na rozšírené techniky a alternatívnu notáciu a (3) pravidelné partnerstvá ZUŠ s konzervatóriami, centrami pre novú hudbu a profesionálnymi súbormi.

Limitáciu štúdie je účelový výber vzorky jedného regiónu, prierezový dizajn a relatívne malý počet respondentov, čo znižuje generalizovateľnosť zistení. Budúci výskum by mal rozšíriť geografický záber, využiť longitudinálne a zmiešané metodologické prístupy a pilotne testovať intervenčné programy (napr. rezidenčné projekty skladateľ-ZUŠ) s vyhodnotením ich dlhodobého dopadu na repertoárovú prax.

Z komplexného pohľadu výsledky naznačujú, že systematická integrácia slovenskej súčasnej komornej hudby do kurikula ZUŠ predstavuje nielen pedagogickú inováciu, ale aj strategický krok k formovaniu kultúrne kompetentnej a tvorivo motivovanej generácie hudobníkov. Implementácia navrhovaných opatrení, databáza partitúr s metodickými poznámkami, akreditované školenia a cieľené granty môže preklenúť existujúce bariéry a transformovať súčasnú hudbu z okrajového fenoménu na prirodzenú súčasť umeleckého vzdelávania.

Bibliographic references

- Bronstein, V., & Lidor, R. (2021). Repertoire selection in elementary music schools: a survey of pedagogical criteria. *Music Education Research*, 23(4), 512-529. DOI 10.1080/14613808.2021.1924583.
- Burlas, L. (1987). Pohľady na súčasnú slovenskú hudobnú kultúru. Bratislava: Opus. ISBN 0962 640 87.
- Campbell, P. S., & Dahm, L. C. (2022). A social history of music in US schools: the coalescence of research and practice. In *Music Research Annual*, 3, 1-32. DOI 10.48336/S0RZ NC96.
- Hatrik, J. (2016). Cesty za hudbou a k hudbe: štúdie – úvahy – analýzy. Bratislava: H plus. ISBN 978-80-88794 61 5.
- Hopkins, M. (2018). *The Art of String Teaching*. Chicago: GIA Publications. ISBN 978-1-62277-338-1.
- Hudák, J. (2014). *Drobnosti: šesť skladieb pre komorný súbor*. Bratislava: Hudobné centrum.
- Jasurdova, M. (2018). *Hudobné obrázky pre detský súbor*. Žilina: ŽSF.
- Kresanek, J. (2000). *Hudba a človek*. Bratislava: Hudobné centrum. ISBN 80-88884-18-7.
- Kuruc, L. (1997). *Miniatury pre sláčikové trio*. Bratislava: Slovenský hudobný fond.
- Machajdik, P. (2019). *Fragments for Young Players*. Berlin: Ries & Erler.

- Martinakova, Z. (2002). Slovak composers after 1900: formation and styles. Banská Bystrica: Akadémia umení. ISBN 80-89078-02-8.
- Martinakova, Z. Súčasná komorná tvorba pre mládež: analytický pohľad. In *Muzikologické štúdie*, 15, 95-112.
- Mick, J., Pope, D., & Han, S. (2021). *Teaching Music through Performance in Orchestra*. Vol. 4. Chicago: GIA Publications. ISBN 978-1-62277-532-3.
- Sarkio Pitkanen, A. (2018). Time to do things differently – upheaval at Finland’s music institutes. In *Finnish Music Quarterly* [online]. 2018. Dostupné na: <https://www.fmq.fi/articles/time-to-do-things-differently>.
- Štátny pedagogický ústav. Rámcové učebné plány štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy [online]. 2015. Dostupné z: <http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rmcov-uc-zus.pdf>.
- Štátny pedagogický ústav. 2023. *Správa o stavoch pedagogického vzdelávania v umeleckých odboroch ZUŠ*. Bratislava: ŠPÚ.
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2015). *Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy*. Bratislava: MŠVVaŠ SR.
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2020). *Štátny vzdelávací program pre ZUŠ – revidované vydanie*. Bratislava: MŠVVaŠ SR.
- Vanova, H., & Skopal, J. 2017. *Metodologie a logika výzkumu v hudební pedagogice*. Praha: Karolinum. ISBN 978 80 246 3621 4.
- Verband deutscher Musikschulen. 2022. *Neue Impulse für die Musikschularbeit: Kooperation mit Zentren für Neue Musik* [online]. 2022 [cit. 2025-04-21]. Dostupné z: <https://www.musikschulen.de/aktuelles/news/index.html?newsid=3178>.
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Vyhláška č. 324/2008 Z. z. o základných umeleckých školách.

Mgr. Jana Csámpaiová, DiS. art
Faculty of Pedagogy, Department of Music
Constantine the Philosopher University
Dražovská ul. 4, 949 01 Nitra
Slovakia
jana.csampaiova@ukf.sk
ORCID ID 0009-0008-2953-677X